

32004R0364

28.2.2004

EUROOPA LIIDU TEATAJA

L 63/22

**KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 364/2004,
25. veebruar 2004,
millega muudetakse määrust (EÜ) nr 70/2001 seoses selle kohaldamisala laiendamisega uurimis- ja
arendustegevuseks antavale abile**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 7. mai 1998. aasta määrust (EÜ) nr 994/98, mis käsitleb Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 92 ja 93 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes ⁽¹⁾, eriti selle artikli 1 lõike 1 punkti a alapunkti i ja punkti b,

olles avaldanud käesoleva määruse eelnõu ⁽²⁾,

olles nõu pidanud riigiabi nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määruses (EÜ) nr 70/2001 (mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele antava riigiabi suhtes) ⁽³⁾ kasutatav väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) määratlus on sama, mida kasutatakse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust käsitlevas komisjoni 3. aprilli 1996. aasta soovitus 96/280/EÜ ⁽⁴⁾. Nimetatud soovitus on asendatud 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ, mis käsitleb mikroettevõtete, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust ⁽⁵⁾ ning hakkab kehtima 1. jaanuaril 2005.
- (2) Reegleid tuleks täpsustada juhtudeks, kus investeerimine toimub piirkondliku abi saamiseks kõlblikus piirkonnas, kuid sektoris, millele on keelatud piirkondlikku abi anda. Piirkondliku abi ülemmäärasid tuleks kohaldada üksnes juhul, kui nii piirkond, kus investeerimine toimub, kui ka sektor, kuhu abisaaja kuulub, on piirkondliku abi saamiseks kõlblikud. Teatavoid künniseid ületavatest suurtest üksiktoetustest teatamist nõudvaid norme tuleks vastavalt täpsustada.
- (3) Kogemused on näidanud, et soovitav on kasutusele võtta EÜ asutamislepingu artikli 93 üksikasjalike rakenduseeskirjade kehtestamist käsitleva nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 ⁽⁶⁾ artikli 27 kohaselt vastu võetud aastaruannetest teatamise ühtlustatud ja

lihtsustatud süsteem. Määruse (EÜ) nr 70/2001 III lisas sätestatud aruandluse erisätteid tuleks seepärast kohaldada üksnes kuni üldise aruandlussüsteemi vastuvõtmiseni.

- (4) Tarvis on ette näha sätted enne määruse (EÜ) nr 70/2001 jõustumist komisjoni eelneva loata väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele antud abi ühisturuga kokkusobivuse hindamiseks.
- (5) Uurimis- ja arendustegevuseks antav abi võib toetada majanduskasvu, tugevdada konkurentsivõimet ning suurendada tööhõivet. Eriti oluline on VKEdele uurimis- ja arendustegevuseks abi andmine, kuna VKEde üks struktuurseid halvemusi seisneb raskustes, mis neil võivad tekkida uutele tehnikaalastele saavutustele ja tehnosiirdele ligipääsu osas. Samal ajal on komisjon uurimis- ja arendustegevuseks antavat riigiabi käsitlevas ühenduse raamistikus ⁽⁷⁾ võtnud seisukoha, et tõenäoliselt ergutab uurimis- ja arendustegevuseks antav riigiabi VKEsid rohkem uurimis- ja arendustegevusega tegelema, kuna üldjuhul kulutavad VKEd uurimis- ja arendustegevuseks vaid väikese protsendi oma käibest. VKEdele uurimis- ja arendustegevuseks antavat riigiabi käsitleva ühenduse raamistiku kohaldamisel saadud kogemustest lähtudes on komisjon seepärast otsustanud, et asjakohane on vabastada kõnealune abi etteteatamiskohustusest, pidades silmas ka asjaolu, et selle abi võimalik negatiivne mõju konkurentile on üliväike. See kehtib ka teostatavusuuringuteks ja patenteerimiskulude katmiseks antava abi suhtes ning üksikute toetuste suhtes, mis ei ületa teatavoid künniseid.
- (6) Määruse (EÜ) nr 70/2001 reguleerimisala tuleks seepärast laiendada, et see hõlmaks võimalikult paljude sektorite VKEdele uurimis- ja arendustegevuseks antavat abi.
- (7) Tuleks muuta teatavoid määruse (EÜ) nr 70/2001 määratlusi, et võtta arvesse uurimis- ja arendustegevuseks antava riigiabi eripärasid, ning lisada mõningad määratlused. Eelkõige tuleks lisada uurimis- ja arendustegevuseks antava riigiabi käsitleva ühenduse raamistiku I lisas sisalduvad uurimis- ja arendustegevuse etappide määratlused. Abikõlblike kulude loend peaks olema raamistiku II lisas sisalduv loend, mis vajab teatavoid täpsustusi, et kajastada määruse vahetut kohaldatavust liikmesriikides. Abisaajad ei tohiks saada mitmekordset toetust identsete uurimistulemuste eest.

⁽¹⁾ EÜT L 142, 14.5.1998, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 190, 12.8.2003, lk 3.

⁽³⁾ EÜT L 10, 13.1.2001, lk 33.

⁽⁴⁾ EÜT L 107, 30.4.1996, lk 4.

⁽⁵⁾ ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.

⁽⁶⁾ EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1. Määrust on muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

⁽⁷⁾ EÜT C 45, 17.2.1996, lk 5.

- (8) Uurimis- ja arendustegevuseks antavat riigiabi käsitleva ühenduse raamistiku suunised selle kohta, kas teatavad meetmed on käsitatavad riigiabina asutamislepingu 87 lõike 1 tähenduses, on asjakohased ka käesoleva määruse kohaldamisel.
- (9) Uurimistulemuste levitamise edendamiseks võivad VKEd saada abi uurimis- ja arendustegevusest tulenevate patentide ja muude tööstusomandi õiguste omandamiseks ja kinnitamiseks. Kõnealuse abi osas erandi tegemine ei tohiks sõltuda sellest, kas tegevuseks, mis kõnealuse õiguse viis, anti samuti abi. Piisab, kui see tegevus oleks olnud kõlblik uurimis- ja arendustegevuseks antavat abi saama.
- (10) Kogu VKEdele uurimis- ja arendustegevuseks antava abi osas ei saa määruse (EÜ) nr 70/2001 kohaselt erandit teha. Uurimis- ja arendustegevuseks antavat riigiabi käsitleva ühenduse raamistiku ülemmäära, mida kohaldatakse üksikute teadete suhtes, tuleks kohaldada ka üksikute toetuste suhtes, millele võib kõnealuse määruse alusel erandi teha. Erireegleid tuleks jätkuvalt kohaldada ka 6. novembri 1985. aasta Hannoveri ministrite konverentsi deklaratsiooni reguleerimisalasse kuuluvate Eureka projektide suhtes, mida käsitatakse üleeuroopalist huvi pakkuvana.
- (11) Määrusega (EÜ) nr 70/2001 ei tohiks teha erandeid ettemaksuna antud abi suhtes, mis väljendatuna protsendina abikõlblikest kuludest, ületab kõnealuses määruuses sätestatud toetusmäära ning kuulub tagasimaksmisele üksnes uurimistegevuse eduka tulemuse korral, nagu need on sätestatud uurimis- ja arendustegevuseks antava riigiabi raamistikus, kuna komisjon hindab hüvitatavat abi iga juhtumi puhul eraldi, võttes arvesse pakutud hüvitamistingimusi.
- (12) Määrust (EÜ) nr 70/2001, nagu seda muudetakse käesoleva määrusega, kohaldatakse üksnes väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele uurimis- ja arendustegevuseks antava abi suhtes. Uurimis- ja arendustegevuseks antavat riigiabi käsitlevat ühenduse raamistikku kasutatakse jätkuvalt igasuguse uurimis- ja arendustegevuseks antava abi hindamiseks, millest komisjonile teatatakse.
- (13) Seetõttu tuleks määrust (EÜ) nr 70/2001 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 70/2001 muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 1 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

“a) artiklite 4 ja 5 osas, asutamislepingu I lisas loetletud toodete valmistamise, töötlemise ja turustamisega seotud tegevus;”

b) lisatakse punkt d:

“d) määruse (EÜ) nr 1407/2002 (*) reguleerimisalasse kuuluv abi.

(*) EÜT L 205, 2.8.2002, lk 1.”

2. Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punktile e lisatakse järgmine alalõik:

“Uurimis- ja arendustegevuseks antava abi puhul arvutatakse avalik-õiguslike uurimisasutuste ja ettevõtete koostöös teostatavale uurimis- ja arendusprojektile antava abi brutoosatahtsus abi kogumahu alusel, mis saadakse valitsuse otsetoetusena konkreetsele uurimisprojektile ja, kui tegemist on abiga, avalik-õiguslike mittetulunduslike kõrgkoolide või uurimisasutuste panusena asjaomasesse projekti.”;

b) lisatakse järgmised punktid h, i ja j:

“h) *alusuuring* – teaduslike ja tehniliste üldteadmiste suurendamisele suunatud tegevus, mis ei ole seotud tööstuslike või äriliste eesmärkidega;

i) *tööstusuuring* – kavandatud otsingud või kriitilised uuringud uute teadmiste hankimiseks, et kasutada neid teadmisi uute toodete, protsesside või teenuste arendamisel või selleks, et olemasolevaid tooteid, protsesse või teenuseid märkimisväärselt täiustada;

j) *konkurentsieelne arendustegevus* – tööstusuuringute tulemuste ülekandmine uute, muudetud või täiendatud toodete, protsesside või teenuste kavadele, projektidele või kujundustele, mis on mõeldud müügiks või kasutamiseks, kaasa arvatud esmase prototüübi loomine, mida ei ole võimalik kasutada kommertsotstarbel. See võib hõlmata ka alternatiivsete toodete, protsesside või teenuste kontseptuaalset sõnastust ja kujundust ning näidis- või katseprojekte, tingimusel, et neid projekte ei saa tööstuses või kaubanduses kasutada ega kasutatavaks muuta. Selle alla ei kuulu olemasolevate toodete, tootmisliinide, valmistusprotsesside, teenuste ja muude pidevate toimingute igapäevane või korrapärane muutmine, isegi kui need muudatused kujutavad endast täiustamist.”

3. Artiklis 4 asendatakse lõiked 2 ja 3 järgmistega:

“2. Kui investering tehakse piirkondades või sektorites, mis ei ole abi määramise ajal asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktide a ja c alusel piirkondliku abi saamiseks kõlblikud, ei tohi abi brutoosatahtsus ületada:

a) väikeettevõtete puhul 15 %;

b) keskmise suurusega ettevõtete puhul 7,5 %.

3. Kui investeeritakse piirkondadesse ja sektoritesse, mis on abi määramise ajal kõlblikud saama piirkondlikku abi, ei tohi abi osatähtsus ületada komisjoni poolt iga liikmesriigi jaoks kehtestatud kaardil esitatud piirkondliku investeerimisabi ülemmäära rohkem kui:

- a) 10 protsendipunkti bruto, artikli 87 lõike 3 punktiga c hõlmatud piirkondades, tingimusel et abi netoosatähtsus ei ületa ühtekokku 30 %; või
- b) 15 protsendipunkti bruto, artikli 87 lõike 3 punktiga a hõlmatud piirkondades – tingimusel, et abi netoosatähtsus ei ületa kokku 75 %.

Piirkondliku abi suuremaid ülemmäärasid kohaldatakse üksnes siis, kui abi antakse tingimusel, et investeering püsib saajapiirkonnas vähemalt viis aastat ja et abisaaja annab selle rahastamiseks vähemalt 25 %.”

4. Lisatakse artiklid 5a, 5b ja 5c järgmises sõnastuses:

“Artikkel 5a

Abi uurimis- ja arendustegevuseks

1. Uurimis- ja arendustegevuseks antav abi peab olema ühistruga kokkusobiv asutamislepingu artikli 87 lõike 3 tähenduses ja vabastatakse asutamislepingu artikli 88 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest, kui see vastab lõigete 2–5 tingimustele.

2. Abi saav projekt peab täies ulatuses kuuluma artikli 2 punktides h, i ja j määratletud uurimis- ja arendustegevuse etappide alla.

3. Abi brutoosatähtsus, mis arvutatakse projekti abikõlblike kulude alusel, ei tohi ületada:

- a) alusuuringute puhul 100 %;
- b) tööstusuuringute puhul 60 %;
- c) konkurentsieelse arendustegevuse puhul 35 %.

Kui projekt hõlmab erinevaid uurimis- ja arendustegevuse etappe, määratakse lubatav abi osatähtsus kindlaks asjaomaste lubatavate abi osatähtsuste kaalutud keskmise järgi, mis arvutatakse vastavate abikõlblike kulude alusel.

Koostööprojektide puhul ei tohi igale abisaajale antava abi maksimumsumma ületada abi lubatud osatähtsust, mis arvutatakse asjaomase abisaaja poolt tehtud abikõlblike kulutuste alusel.

4. Lõikes 3 sätestatud ülemmäärasid võib tööstusuuringute puhul suurendada 75 %lise brutoosatähtsuse ja konkurentsieelse arendustegevuse puhul 50 %lise brutoosatähtsuse järgmiselt:

- a) kui projekt teostatakse piirkonnas, mis abi määramise ajal on kõlblik saama piirkondlikku abi, võib abi maksimaalset brutoosatähtsust asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti a alla kuuluvates piirkondades suurendada 10 protsendipunkti võrra ja asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c alla kuuluvates piirkondades viie protsendipunkti võrra;
- b) kui projekti eesmärgiks on potentsiaalselt mitut sektorit hõlmav uurimistegevus ning see keskendub multidistsiplinaarsele lähenemisviisile, mis on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1513/2002/EÜ (*) ette nähtud uurimis- ja arendustegevuse kuuenda raamprogrammi või järgnevat uurimis- ja arendustegevuse raamprogrammide või Eureka raames teostatava konkreetse projekti või programmi eesmärgi, ülesannete ja tehniliste eesmärkidega, võib abi brutoosatähtsust suurendada 15 % võrra;
- c) abi maksimaalset osatähtsust võib suurendada 10 protsendipunkti võrra, kui täidetud on mõni järgmistest tingimustest:
 - i) projekt hõlmab vähemalt kahe vähemalt kahes liikmesriigis asuva sõltumatu partneri tegelikku piiriülest koostööd, eelkõige seoses siseriikliku uurimis- ja arendustegevuse alaste põhisuundade kooskõlastamisega; ükski abi andva liikmesriigi ettevõtte ei tohi ükski teha üle 70 % abikõlblikest kulutustest; või
 - ii) projekt hõlmab tegelikku koostööd ettevõtte ja avalik-õigusliku uurimisasutuse vahel, eelkõige seoses siseriiklike uurimis- ja arendustegevuse põhisuundade kooskõlastamisega, kui avalik-õiguslik uurimisasutus kannab vähemalt 10 % projekti abikõlblikest kuludest ning saab õiguse avaldada tulemusi, mis saadakse tema teostatud uurimistegevuse tulemusena; või
 - iii) projekti tulemusi levitatakse laialt tehnika- ja teaduskonverentsidel või avaldatakse tsiteeritavates ajakirjades.

Punktide i ja ii kohaldamisel ei loeta allhanget tegelikuks koostööks.

5. Käesoleva artikli kohaldamisel on abikõlblikud kulud järgmised:

- a) personalikulud (uurijad, tehnikud ja muu abikoosseis, kui-võrd nad tegelevad konkreetse uurimisprojektiga);
- b) kulutused vahenditele ja seadmetele, kui-võrd need on seotud uurimisprojektiga, ja üksnes projekti kestvusajal. Kui nende vahendite ja seadmete tööiga uurimisprojekti käigus ei ammendu, loetakse abikõlblikuks üksnes uurimisprojekti ajal tekkinud amortisatsioonikulud, mis arvutatakse hea raamatupidamistava alusel;

- c) ehitiste ja maaga seotud kulud, kuivõrd need on seotud uurimisprojektiga, ja üksnes projekti kestvusajal. Ehitiste puhul loetakse abikõlblikuks üksnes uurimisprojekti ajal tekkinud amortisatsioonikulud, mis arvutatakse hea raamatupidamistava alusel. Maa osas on abikõlblikud omandi üleminekuga seotud kulud või tegelikud kapitalikulud;
- d) kulutused konsultatsiooniteenustele ja samaväärsetele teenustele, mida kasutatakse üksnes uurimistegevuseks, sealhulgas uurimistulemused, tehnilised teadmised ja patendid, mis ostetakse või litsentsitakse välisallikatest turuhinnaga, kui tehing toimub vaba konkurentsi tingimustes ning sellega ei kaasne huvide konflikti. Need kulud võivad moodustada kuni 70 % projekti abikõlblikest kogukuludest;
- e) otseselt uurimistegevuse tulemusel tekkinud üldkulud;
- f) muud jooksvad kulutused, sealhulgas materjalide, varude jms toodetega seotud kulutused, mis tekivad otseselt uurimistegevuse tulemusena.

Artikkel 5b

Abi tehnilisteks teostatavasuuringuteks

Abi tehnilisteks teostatavasuuringuteks, millega valmistatakse ette tööstusuuringuid või konkurentsieelset arendustegevust, on ühisturuga kokkusobiv asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c tähenduses ning vabastatakse asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustusest, kui abi brutoosatähtsus, mis arvutatakse uuringukulude alusel, ei ületa 75 %.

Artikkel 5c

Patenteerimiskulude katteks antav abi

1. Patentide ja muude tööstusomandi õiguste omandamise ja kinnitamisega seotud kulude katteks antav abi on ühisturuga kokkusobiv asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c tähenduses ning vabastatakse asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustusest kuni selles mahus, mida oleks võinud käsitada uurimis- ja arendustegevuseks antava abina selleks uurimistegevuseks, mis algselt asjaomaste õiguste tekkeni viis.

2. Lõike 1 kohaldamisel on abikõlblikud kulud järgmised:

- a) kõik kulutused, mis eelnevad õiguse omandamisele esimeses õigusruumis, sealhulgas taotluse koostamise, esitamise ja menetlemisega seotud kulud ning taotluse uuenemisega seotud kulud, mis tehakse enne õiguse omandamist;
- b) tõlke- ja muud kulud, mis on seotud õiguse omandamise või kinnitamisega teistes õigusruumides;

- c) kulutused õiguse kehtivuse kaitsmiseks taotluse ametliku menetlemise ning võimalike vaidlustamismenetluste raames, ka juhul, kui need tehakse pärast õiguse omistamist.

(*) EÜT L 232, 29.8.2002, lk 1.”

5. Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 6

Suurte üksiktoetuste andmine

1. Artiklite 4 ja 5 alla kuuluva abi puhul ei vabasta käesolev määrus üksiktoetusi, mis ületavad ühe järgmistest piirmääradest:

- a) kogu projekti abikõlblikud kogukulud on vähemalt 25 miljonit eurot; ning
- i) piirkondades või sektorites, mis ei ole kõlblikud saama piirkondlikku abi, on abi brutoosatähtsus vähemalt 50 % artikli 4 lõikes 2 sätestatud ülemmäärast;
- ii) piirkondades ja sektorites, mis on kõlblikud saama piirkondlikku abi, on abi puhasosatähtsus vähemalt 50 % puhasabi ülemmäärast, mis on asjakohasele piirkonnale määratud piirkondliku abi kaardil; või
- b) abi kogusumma (bruto) on vähemalt 15 miljonit eurot.

2. Artiklite 5a, 5b ja 5c alla kuuluva abi puhul ei vabasta käesolev määrus üksiktoetusi, mis ületavad ühe järgmistest piirmääradest:

- a) kõikide ettevõtete poolt kogu projekti raames tehtavad abikõlblikud kogukulutused on vähemalt 25 miljonit eurot; ning
- b) ühele või mitmele üksikule ettevõttele kavandatakse toetust, mille brutosumma on vähemalt 5 miljonit eurot.

Eureka projektile antava toetuse puhul asendatakse esimeses lõigus sätestatud ülemmäärad järgmistega:

- a) kõikide projektis osalevate ettevõtete poolt kogu Eureka projekti raames tehtavad abikõlblikud kogukulutused on vähemalt 40 miljonit eurot; ning
- b) ühele või mitmele üksikule ettevõttele kavandatakse toetust, mille brutosumma on vähemalt 10 miljonit eurot.”

6. Lisatakse artikkel 6a:

“Artikkel 6a

Abi, millest tuleb komisjonile jätkuvalt ette teatada

1. Käesolev määrus ei vabasta mis tahes abi, olenemata sellest, kas tegemist on üksiktoetusega või abikava raames antava abiga, mis antakse ühe või mitme üksnes edukate uurimistulemuste korral tagasimaksmisele kuuluva ettemaksumuna, kui nende ettemaksude kogusumma, väljendatuna protsendipunktina abikõlblikest kuludest, ületab artiklites 5a, 5b või 5b sätestatud osatähtsust või artikli 6 lõikes 2 sätestatud piirmäära.

2. Käesolev määrus ei piira liikmesriigi kohustust teatada muude riigiabimeetmetega seoses antud üksiktoetustest, eelkõige kohustust teatada komisjonile või teavitada komisjoni abist ettevõttele, mis saab raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antavat riigiabi käsitlevates ühenduse suunistes (*) määratletud ümberkorraldamisabi, ning kohustust teatada mitut valdkonda hõlmava raamprogrammi alusel ulatuslikele investeerimisprojektidele antavast piirkondlikust abist.

(*) EÜT C 288, 9.10.1999, lk 2.”

7. Artikli 8 lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Artiklites 4–6 sätestatud abi ülemmäärad kehtivad olenemata sellest, kas projektile antavat abi rahastatakse täielikult siseriiklikest vahenditest või osaliselt ühenduse vahenditest.”

8. Artikli 9 lõige 3 asendatakse järgmisega:

“3. Liikmesriigid koostavad käesoleva määruse kohaldamise kohta aastaaruande vastavalt aastaaruannete vormi ja sisu käsitlevatele rakendussätetele, mis kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 27 kohaselt. (*)

Kuni nimetatud sätete jõustumiseni koostavad liikmesriigid III lisas sätestatud vormis ja ka elektroonilises vormis käesoleva määruse kohaldamise aruande iga täieliku või osalise kalendriaasta kohta, mil määrust kohaldatakse. Liikmesriigid esitavad kõnealuse aruande komisjonile hiljemalt kolm kuud pärast ajavahemiku lõppu, mida aruanne käsitleb.

(*) EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.”

9. Lisatakse artikkel 9a.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 25. veebruar 2004

“Artikkel 9a

Üleminekusätted

1. Uurimis- ja arendustegevuseks antavat abi käsitlevaid teateid, mille menetlemine on pooleli 19. mail 2004, hinnatakse jätkuvalt uurimis- ja arendustegevuseks antava riigiabi raamistiku järgi, kõiki teisi pooleliolevaid teateid hinnatakse aga vastavalt käesoleva määruse sätetele.

2. Enne käesoleva määruse jõustumist komisjoni loata ja asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 sätestatud kohustust rikkudes rakendatavad abikavad ja nende alusel antav abi on ühisturuga kokkusobivad asutamislepingu artikli 87 lõike 3 tähenduses ja vabastatakse, kui need vastavad käesoleva määruse artikli 3 lõike 2 punkti a ja artikli 3 lõike 3 tingimustele.

Enne käesoleva määruse jõustumist komisjoni loata ja asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustust rikkudes väljaspool abikavasid antav abi, mis vastab kõikidele käesoleva määruse tingimustele, on ühisturuga kokkusobiv asutamislepingu artikli 87 lõike 3 tähenduses ja ei kuulu käesoleva määruse alla, välja arvatud artikli 3 lõike 1 osas, millega nähakse ette selgesõnaline viide käesolevale määrusele.

Kui abi ei vasta nendele tingimustele, hindab komisjon seda asjakohaste raamistike, suuniste ja teadete alusel.”

10. I lisa 1. jagu asendatakse käesoleva määruse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 1 punkti 10 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2005.

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Mario MONTI

LISA

"I LISA

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlus

(Väljavõtte komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitusel 2003/361/EÜ väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36)

KOMISJONI POOLT VASTU VÕETUD MIKRO-, VÄIKESTE JA KESKMISE SUURUSEGA ETTEVÕTETE MÄÄRATLUS

Artikkel 1

Ettevõtte

Ettevõtte on majandustegevusega tegelev mis tahes üksus olenemata selle õiguslikust vormist. See hõlmab eelkõige käsitöö või muu majandustegevusega tegelevaid füüsilisest isikust ettevõtjaid ja pereettevõtteid ning korrapärase majandustegevusega ühinguid ja ühendusi.

Artikkel 2

Personali arv ja rahalised ülemmäärad, mis määravad kindlaks ettevõtete liigi

1. Mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) kategooriasse kuuluvad ettevõtted, millel on vähem kui 250 töötajat ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot.
2. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kategoorias loetakse väikesteks need ettevõtted, mis annavad tööd kuni 50 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit eurot.
3. VKEde kategoorias loetakse mikroettevõteteks need ettevõtted, mis annavad tööd kuni 10 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot.

Artikkel 3

Personali arvu ja rahaliste summade arvutamisel arvesse võetavad ettevõtete liigid

1. "Autonoomne ettevõtte" on iga ettevõtte, mis ei ole partnerettevõtte lõike 2 tähenduses ega seotud ettevõtte lõike 3 tähenduses.
2. "Partnerettevõtted" on kõik ettevõtted, mis ei ole seotud ettevõtte lõike 3 tähenduses ning mille vahel on järgmine suhe: üks ettevõtte (tootmisahelas eespool asetsev ettevõtte) omab üksi või koos ühe või mitme lõikes 3 määratletud seotud ettevõttega 25 % või rohkem teise ettevõtte (tootmisahelas tagapool asetsev ettevõtte) kapitalist või hääleõigustest.

Ettevõtte võib siiski lugeda autonoomseks ning partnerettevõtteid mitteomavaks ka juhul, kui kõnealuse 25 % künnise saavutavad või ületavad järgmised investoriid, tingimusel et nad ei ole üksi ega üheskoos asjaomase ettevõttega seotud lõike 3 tähenduses:

- a) riiklikud investeerimisühingud, riskikapitaliühingud, korrapäraselt riskikapitaliinvesteeringutega tegelevad isikud või isikute rühmad, kes investeerivad kapitali noteerimata ettevõtetesse ("business angels"), tingimusel et nende koguinvesteering samasse ettevõttesse ei ületa 1,25 miljonit eurot;
- b) ülikoolid või mittetulunduslikud uurimiskeskused;

- c) institutsioonilised investitorid, sealhulgas regionaalarengu fondid;
 - d) autonoomsed kohalikud omavalitsused, mille aastaeelarve on alla 10 miljoni euro ja milles on alla 5 000 elaniku.
3. "Seotud ettevõtted" on ettevõtted, millel on teineteisega mõni järgmistest suhetest:
- a) ettevõtte omab teises ettevõttes aktsionäride või osanike hääleteenamust;
 - b) ettevõttel on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtte haldus-, juht- või järelevalveorganite liikmetest;
 - c) ettevõttel on õigus rakendada teise ettevõtte suhtes valitsevat mõju, vastavalt teise ettevõttega sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;
 - d) ettevõtte, mis on teise ettevõtte osanik või liige, kontrollib vastavalt kokkuleppele ettevõtte teiste osanike või liikmetega üksi enamikku selle ettevõtte osanike või liikmete hääleõigustest.

Eeldatakse, et valitsev mõju puudub, kui lõike 2 teises lõigus loetletud investitorid ei sekku otseselt ega kaudselt asjaomase ettevõtte juhtimisse, ilma et see mõjutaks nende õigusi osanikena.

Ettevõtted, millel on mõni esimeses lõigus nimetatud suhe läbi ühe või mitme teise ettevõtte ning lõikes 2 loetletud investitorid loetakse samuti seotuks.

Ettevõtted, millel on üks või mitu nimetatud suhet füüsilise isiku või ühiselt tegutseva füüsiliste isikute rühma kaudu, loetakse samuti seotud ettevõteteks, kui nende tegevus või osa tegevusest toimub samal asjaomasel turul või lähiturgudel.

"Lähiturg" on tootmisahelas vahetult asjaomase turu ees või järel asuva toote või teenuse turg.

4. Välja arvatud lõike 2 teises lõigus sätestatud juhtudel, ei saa ettevõtet käsitada VKEna, kui 25 % või enam selle kapitalist või hääleõigustest on otseselt või kaudselt ühe või mitme riikliku asutuse ainu- või ühiskontrolli all.

5. Ettevõtted võivad deklareerida oma seisundi autonoomse ettevõtte, partnerettevõtte või seotud ettevõtena, sealhulgas andmed artiklis 2 sätestatud ülemmäärade kohta. Deklaratsiooni võib teha ka juhul, kui kapital jaguneb selliselt, et ei ole võimalik täpselt kindlaks teha selle omanikku, millisel juhul ettevõtte võib heas usus deklareerida, et talle teadaolevalt ei kuulu ettevõtetest 25 % või enam ühele ettevõttele või omavahel seotud ettevõtetele ühiselt. Neid deklaratsioone võib teha olenemata siseriiklike või ühenduse sätetega ette nähtud kontrollidest ja uurimistest.

Artikkel 4

Personali arvu ja rahaliste summade osas kasutatavad andmed ning võrdlusperiood

1. Töötajate arvu ja rahaliste summade osas kasutatakse viimase heakskiidetud aruandeperioodi andmeid ning need arvutatakse aastapõhiselt. Neid arvestatakse kontode sulgemise kuupäeva seisuga. Käibena esitatava summa arvutamiseks lahutatakse sellest lisandväärtusmaks (käibemaks) ja muud kaudsed maksud.

2. Kui ettevõtte kontode sulgemise kuupäeval leiab, et ta on aasta jooksul ületanud või langenud allapoole artiklis 2 sätestatud töötajate arvu või rahalisi ülemmäärasid, ei too see kaasa keskmise suurusega, väikese või mikroettevõtte staatuse kaotust, välja arvatud juhul, kui ülemmäärad ületatakse kahel järjestikusel arvestusperioodil.

3. Äsja asutatud ettevõtete puhul, mille raamatupidamisaruandeid ei ole veel heaks kiidetud, kehtestatakse piirmäärad majandusaasta käigus heas usus koostatud hinnanguliste näitajate alusel.

Artikkel 5

Personali arv

Personali arv on aasta tööühikute (ATÜ) arv, st kogu vaatlusaasta jooksul asjaomases ettevõttes või selle heaks täistööajaga töötanud isikute arv. Nende isikute töö, kes ei ole töötanud terve aasta, osalise tööajaga isikute töö, olenemata kestvusest, ja hooajatöötajate töö võetakse arvesse ATÜ murdosadena. Töötajad on:

- a) palgatöötajad;
- b) ettevõtte heaks töötavad isikud, kes alluvad ettevõttele ning loetakse töötajateks siseriikliku õiguse alusel;
- c) omanikud-tegevjuhid;
- d) ettevõtte korrapärasel tegevuses osalevad partnerid, kes saavad ettevõttest rahalist kasu.

Personali hulka ei loeta praktikante ja üliõpilasi, kes on kutseõppelepingu alusel kutseoskusi omandamas. Arvesse ei võeta rasedust ja sünnitust ning lapsehoolduspuhkusi.

Artikkel 6

Ettevõtte andmete kindlakstegemine

1. Autonoomse ettevõtte puhul tehakse andmed, sealhulgas personali arv, kindlaks üksnes selle ettevõtte raamatupidamisaruannete põhjal.

2. Partnerettevõtteid või seotud ettevõtteid omava ettevõtte andmed, sealhulgas personali arv, tehakse kindlaks ettevõtte raamatupidamisaruannete ja muude andmete või, kui neid on, ettevõtte konsolideeritud aruannete põhjal või nende konsolideeritud aruannete põhjal, millesse ettevõtte kuulub.

Esimeses lõigus viidatud andmed lisatakse asjaomase ettevõtte iga partnerettevõtte andmetele, mis asub sellest tootmisahelas vahetult ees- või tagapool. Liidetav osa on proportsionaalne omatava kapitali või hääleõiguste protsendiga (arvesse võetakse neist suuremat). Vastastikuse osaluse korral kasutatakse suurimat protsendimäära.

Esimeses ja teises lõigus nimetatud andmetele lisatakse 100 % iga ettevõtte andmetest, mis on asjaomase ettevõttega otseselt või kaudselt seotud, juhul kui neid andmeid aruannete konsolideerimisel juba arvesse ei võetud.

3. Lõike 2 kohaldamiseks võetakse andmed asjaomase ettevõtte partnerettevõtete kohta nende raamatupidamisaruannetest ja muudest, võimaluse korral konsolideeritud andmetest. Nendele lisatakse 100 % partnerettevõtete seotud ettevõtete andmetest, välja arvatud juhul, kui nende andmeid on konsolideerimisel juba arvesse võetud.

Lõike 2 kohaldamiseks võetakse andmed asjaomase ettevõtte seotud ettevõtete kohta nende raamatupidamisaruannetest ja muudest, võimaluse korral konsolideeritud andmetest. Neile lisatakse võrdeliselt andmed selle seotud ettevõtte kõikide partnerettevõtete kohta, mis asuvad tootmisahelas sellest vahetult ees- või tagapool, välja arvatud juhul, kui neid on konsolideeritud aruannetes juba arvesse võetud protsendimäära ulatuses, mis on vähemalt proportsionaalne lõike 2 teise lõigu alusel kindlaks tehtud protsendimääraga.

4. Kui konsolideeritud aruannetes ei ole andmeid konkreetse ettevõtte kohta, arvutatakse personali arv selle partnerettevõtete andmete proportsionaalse kokkuliitmise teel, lisades andmed ettevõtete kohta, millega asjaomane ettevõte on seotud.”
